

Figur 1: Rammeverk for systematisk risikobasert helse- og arbeidsmiljøarbeid (Kilde: Yrkeshygiene.no)

Ingen grunn til å være beskjeden. Kommentar til årets lønnsundersøkelse.

Av Hans Thore Smedbold, leder Norsk Yrkeshygienisk Forening

Det er ingen grunn til å være beskjeden når det er snakk om lønn. Det er viktig at HMS arbeidet som gjøres i bedriftene og bidraget fra Bedriftshelsetjenestene (BHT) i dette arbeidet oppfattes som nyttig av de ansatte, virksomhetene og av myndighetene. Det er derfor gode grunner for å gjennom gode lønns- og arbeidsbetingelser sikre nødvendig tilgang til yrkeshygieniske kompetanse i HMS avdelinger og i BHT. Det bør videre være en selvfølge at alle bør få anledning til å tilegne seg kompetanse på minimum nivå med kravene i vår Sertifiseringsordning.

Kjernen i det systematiske helse og arbeidsmiljøarbeidet er et kontinuerlig arbeid med å Forutse, Identifisere, Vurdere, Kontrollere og Verifisere helse og arbeidsmiljøforhold (se Figur 1). Innenfor dette har vi som yrkeshygienikere et spesielt fokus på fysiske, kjemiske og biologiske faktorer på arbeidsplassene. I mange sammenhenger står vi som en brobygger mellom de helsefaglige, ingeniører og håndverkere som kan bidra med varige tekniske løsninger. Uten vår kompetanse vil det forebyggende helse- og arbeidsmiljøarbeidet alt for ofte henfalle til organisatoriske og individrettede tiltak.

Yrkeshygienikere med god kompetanse er derfor en svært viktig del av dette arbeidet, både i internt i virksomhetene og i bedriftshelsetjenestene (BHT).

Det er i dag 277 virksomheter i Arbeidstilsynets register over «Godkjente Bedriftshelsetjenester» (Arbeidstilsynet, 2022). Dette betyr at ca. 100 av disse basert på andel yrkeshygienikere i BHT oppgitt i årets lønnsundersøkelse (se egen artikkel i dette nummeret av Yrkeshygienikeren), ikke har ansatt egen yrkeshygieniker og er avhengig av støtte fra andre virksomheter i samme kjede eller innleie av yrkeshygieniker. Dette indikerer et betydelig underskudd av Yrkeshygienikere i virksomhetene i dag. Et underskudd som antas å øke de neste årene i takt med at flere og flere av de som begynte som yrkeshygienikere på 80- og 90-tallet nå etter hvert vil gå av med pensjon, samtidig med at det utdannes svært få nye yrkeshygienikere i dag.

Årets lønnsundersøkelse tyder på at yrkeshygieniker som gruppe ser ut til å følge den generelle lønnsutviklingen i samfunnet. Det er imidlertid store forskjeller mellom de som tjener minst og mest. Der de dårligst betalte har en årslønn rundt 400 000, mens de av våre medlemmer som er best betalt har en årslønn på rundt 2 millioner. Noe av denne forskjellen kan forklares med ansiennitet, innhold og ansvar i de respektive jobbene, men det er også tydelige forskjeller mellom bransjer, mellom kvinner og menn og mellom sertifiserte og ikke-sertifiserte medlemmer.

For de som vurderer om de skal sertifisere seg så viser vår lønnsundersøkelse at sertifiserte yrkeshygienikere har en lagt bedre lønnsutvikling enn kolleger som ikke er sertifisert. Jeg vil derfor oppfordre alle som tenker på å starte på et sertifiseringsløp til å gjøre det. Ta gjerne kontakt med nærmeste lokallag i NYF eller en av de Arbeidsmedisinske avdelingene og se om det er mulig å få til en studiesirkel eller veiledningsgruppe.

Forskjellene i lønn mellom kvinner og menn som besvarte lønnsundersøkelsen er fortsatt for høy, selv om det kanskje er mulig å spore en utvikling i rett retning. Det er ingen grunn til at vi skal se denne typen forskjeller i 2022.

Referanse

Arbeidstilsynet (2022). Godkjente bedriftshelsetjenester i ditt område. Hentet fra: <https://www.arbeidstilsynet.no/godkjenninger/godkjente-bedriftshelsetjenester/finn-bedriftshelsetjeneste-i-ditt-omrade/>